

EUSKAL HERRIA ASKATU

Ez dira gauza bera sezesionatu eta askatu,
ez direnez gauza bera elkartu eta menderatu.

Hitzak hitz, merezi ote du pentsatzeak?
Ba ote du zentzurik horretan tematzeak?

Bien helmuga independentzia izanik,
izango da ezetz pentsatzen duenik

Bestelakoa da baina gure ustea,
eta hobe dugu gauzak argi uztea.

Gu ez gara estaturik gabeko nazioa,
baizik eta herri bat, sufritzen duena okupazioa

Euskal Herriak badu bere estatua,
Nafarroako erresuma ez baita izan sekula ukatua

Estatu hura ez zitzaien beste batzuei batu,
bortxaz zuten beste bik azpiratu.

Torturak, bortxaketak, erailketak, kanporaketak
hizkuntzaren debekua edo ondasunen lapurretak

Fusilamenduak, gartzela, bahiketak,
kontzentrazio eremuak eta bonbaketak

Umilatzeak, hotza, gosea
Hori dena gure balantzea

Horra bakezale demokraten ekintzak,
hitz egiten hasi aurreko baldintzak

Ezinezkoa da gaur egungo egoera ulertzea
eta sufrimendu hori aintzat ez hartzea

Ankerkeria guzti horiei esker
agintzen dute egun, eskuin eta ezker

Odolez lepo zikinduriko instituzioak
geureak suntsitu eta gero jarritakoak

Gizateriaren eta bakearen aurkako krimenak,
bizkar gainean daramatzatenak

Ezer ez da kasualitatea
dena kausalitatea

Basakeria guzti haiek presente diraute
egungo indar harremanek zimenduak han dauzkate

Ez da gaur egungo egoera ulertzerik
beste alde batera begiraturik

Krimen haiek determinatu zuten egungo egoera
Hori ahaztea litzateke gure akabera

Eta krimen haien kondena sinesgarria izan dadin
oso erreza dute: pilatutako botereari uko egin

Baina halakorik ez dugunez itxaroten
jar gaitezen geure buruari begiratzen

Badira gure artean beste iritzi bat dutenak
eta behin eta berriz esaten digutenak:

Ahaztu gertatutakoa, hura pasa zen!
Hobe dugu hasi biharkoan pentsatzen

Iragana alboratu eta egungoari soilik erreparatu
amarru krudelagorik nekez ahal zen asmatu

Erabakitzeko eskubidea bezala aurkezten digute,
omen dituen hamaika abantaila eta bertute

“Demokrazian sakondu” behar omen dugu
Demokraziatan bizi gaituzte orduan? Inozoak gu...

Ba barka baino ez! Gure herria ez dago salgai
Gure askatasuna ez dago bozkagai

Aske izateko jaio ginen,
aske izateko sortu gintuzten

Izan zirelako gara,
eta garelako izango dira

Arazoa oso ximplea da, ez gaitzatela engaina
izena du Frantzia, izena du España

Euskaldunok ez dizuegu ematen ameto
Baldintzarik gabe ospa! Gaur bihar baino hobeto

Ez dugu jarraitu nahi maizter gure etxean
Utz gaitzazue behingoz bakean

Guk autodeterminazioa, erresistentzia
nazio-askapena, independentzia

Testu hau 2020ko Askatasunaren egunean, abuztuaren 15ean, Pasai Donibanen emandako hitzaldia da.